

سوالات درس هشتم: برای ابعاد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی واحداقتصادی کشور مثال بزنید: جواب:

مزرعه، کارخانه، بانک، اشتغال، تورم (اقتصادی) امنیت، قدرت، دولت، انتخابات، نیروهای مسلح (سیاسی) معرفت، رسانه، هنر، ادبیات، دانشگاه، مسجد و مدرسه (فرهنگی)

۱- نظام جهانی چیست؟ جواب: واحداقتصادی کلان در سطح جهانی که دارای ابعاد اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است.

۲- نظام نوین جهانی در ابعاد اقتصادی چه تحولاتی را از سر گذرانده؟ جواب: کشورهای استعمارگر ابتدا اقتصاد کشورهای استعمارزده را در گون کرد و به تدریج آنها را به بازار، تهیه کننده مواد خام و نیروی کار کشورهای غربی تبدیل کردند و با اقتصاد تک محصولی به کشورهای استعمارگر وابسته کردند. اقتصاد سرمایه محور با انباشت ثروت، شرکت های چند ملیتی بزرگ و گسترش صنعت ارتباطات و نهادهای بین المللی اقتصادی را شکل داد.

۳- نظام نوین جهانی در ابعاد سیاسی چه تحولاتی را از سر گذرانده؟ جواب: قدرت های استعماری با فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ ها پدید آوردند که نام دولت - ملت با هویتی قومی و سکولار داشتند که با جهانی شدن از اهمیت مرزهای سیاسی کاسته شد.

۴- نظام نوین جهانی در ابعاد فرهنگی چه تحولاتی را از سر گذرانده؟ جواب: استعمارگران در کنار ایجاد وابستگی های اقتصادی و سیاسی جوامع غیر غربی با استفاده از صنعت ارتباطات، موجب خود باختگی فرهنگی این جوامع و تشکیل امپراتوری رسانه ای خود شدند.

۵- عملکرد اقتصادی کشورهای غربی در چارچوب روابط دولت - ملت های جدید چگونه شکل گرفت؟ جواب: قدرت سیاسی دولت - ملت ها با منافع اقتصادی صاحبان ثروت و صنعت و تجارت هماهنگ بود و رقابت های سیاسی استعمارگران با منافع اقتصادی آنان پیوند داشت.

- ۶- نظام اقتصادی کشورهای غیر غربی پیش از استعمار را با دوران استعمار مقایسه کنید: جواب: نظام اقتصادی این کشورها پیش از استعمار اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود بوده گونه ای مستقل عمل می کرد و روابط تجاری آنها در حدی نبود که استقلال سیاسی شان را در معرض خطر قرار دهد. اما در دوران استعمار ساختار اقتصادی شان دگرگون شد و در راستای پاسخ به نیازهای کشورهای غربی درآمد و دچار اقتصاد تک محصولی، وابستگی اقتصادی، بازار کالاهای غربی، تامین کننده مواد خام و نیروی کار برای غربی ها شدند.
- ۷- تغییرات ساختار اقتصادی کشورهای غیر غربی در دوران استعمار دارای چه ویژگی هایی است؟ جواب: ۱- به بازار مصرفی غرب تبدیل شدند. ۲- تامین کننده نیروی کار و مواد اولیه غرب شدند. ۳- صادر کننده یک ماده خام شدند. (تک محصولی شدند). ۴- دچار کاهش قدرت چانه زنی در اقتصاد شدند. (افزایش وابستگی اقتصادی به غرب) ۵- مبادلات نابرابر در سطح جهانی به نفع کشورهای غربی ۶- انتقال برخی صنایع وابسته از غرب به کشورهای غیر غربی در جهت منافع استعمارگران (نه تعدیل جهانی ثروت) ۷- ورود به استعمار نو و ادامه حضور در چرخه نامتعادل توزیع ثروت جهانی
- ۸- دولت - ملت ها چه تفاوتی با حاکمیت های پیشین دارند؟ جواب: حاکمیت های پیشین هویتی دینی و معنوی داشتند ولی دولت - ملت ها، هویتی ناسیونالیستی، قومی با جغرافیایی سیاسی و اقتصادی جدیدی داشتند.
- ۹- گروه سرزمینی، دولت - ملت چه نوع جامعه ای است؟ جواب: واحدهای اجتماعی که در سرزمینی به نام کشور دارای نظام سیاسی، اقتصادی، آموزشی مشترکی هستند و توسط یک دولت اداره می شوند و اعضای آن خود را یک ملت می شناسند.
- ۱۰- دولت - ملت ها چگونه پدید آمدند؟ جواب: دولت - ملت ها حاکمیت های سیاسی نوینی بودند که نخستین بار با فول قدرت کلیسا پدید آمدند.
- ۱۱- دولت - ملت های جدید از چه هویتی برخوردار بودند و چگونه عمل می نمودند؟ جواب: هویتی سکولار، دنیوی، قوم گرایانه، ناسیونالیست داشتند. در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت های استعماری درآمدند و یافتو حیات استعماری جغرافیای سیاسی جدیدی برای دیگر فرهنگ ها پدید آوردند.
- ۱۲- هویتی که استعمارگران برای فتوحات خود شکل دادند چگونه بود؟ جواب: هویتی قومی و سکولار
- ۱۳- فرایند جهانی شدن چگونه شکل گرفت؟ جواب: ۱- انباشت ثروت و پدید آمدن شرکت های بزرگ چند ملیتی ۲- گسترش صنعت ارتباطات ۳- کاهش اهمیت مرزهای سیاسی ۴- شکل گیری بازارهای مشترک منطقه ای و نهادهای بین المللی ۵- مدیریت سرمایه گذاری شرکت های بین المللی در سطح جهانی ۶- مخدوش شدن استقلال اقتصادی و سیاست های ملی
- ۱۴- دیدگاه موافقان و مخالفان جهانی شدن را مقایسه کنید: جواب: موافقان: جهانی شدن بدون اعتنا به مرزهای ملی نظم نوینی با جریان های نیرومند تجارت و تولید بین الملل را پیش می راند. مخالفان: جهانی شدن انسجام مطلوب جهانی را به دنبال نداشته است بلکه چالش ها و تضادهایی فراتر از مرزهای سیاسی دولت ها پدید آورده است.
- ۱۵- مبادلات فرهنگی جوامع از دیر باز چگونه شکل می گرفته است؟ جواب: از طریق تجارت، مهاجرت و جنگ، برخورد، انتقال، اشاعه فرهنگ و مبادلات فرهنگی شکل می گرفته است.
- ۱۶- نظام جهانی در عرصه فرهنگی شاهد چه تحولاتی بوده است؟ (نظام جهانی چه تاثیری بر فرهنگ جوامع غیر غربی داشته است؟) جواب: برخورد استعماری غرب: ۱- موجب ضعف اقتصادی و سیاسی و خود باختگی فرهنگی جوامع غیر غربی شد. ۲- جوامع غیر غربی مدیریت خود را در گزینش عناصر فرهنگی از دست می دهند ۳- مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی در چارچوب اهداف اقتصادی و سیاسی در دست استعمارگران غربی قرار می گیرد.
- ۱۷- مفهوم امپراتوری رسانه ها را توضیح دهید؟ جواب: توسعه صنعت ارتباطات فاصله های زمانی و مکانی را کوچک کرده و مرزهای جغرافیایی را فرو ریخته، کشورهای غربی و در راس آنها آمریکا با موقعیت قدرت و ثروت برتر با تولید و پخش رسانه ها به مدیریت فرهنگی جوامع خود باخته غیر غربی پرداختند.

۱۸- چرا کشورهای کمتر توسعه یافته در برابر امپراتوری فرهنگی آسیب پذیرترند؟ جواب: زیرمبانی و امکانات لازم برای حفظ استقلال فرهنگی خود را ندارند.

۱۹- تجمع قدرت رسانه ای در دست صاحبان ثروت و کانون های صهیونیستی چه تاثیری داشته است؟ جواب: ۱- هویت فرهنگی جوامع غیر غربی را متزلزل ساخته است. ۲- ارزش های دموکراتیک و سازوکارهای دموکراسی جهان غرب را به سخره گرفته و تضعیف نموده است.

۲۰- جهان غرب از طریق رسانه ها چگونه به مدیریت فرهنگی جوامع غیر غربی می پردازند؟ جواب: فرهنگ عمومی جوامع غیر غربی را مدیریت می کنند.

۲۱- چگونه جهان غرب به تثبیت مرجعیت علمی خود می پردازد؟ جواب: با تربیت نخبگان کشورهای غیر غربی و توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی

۲۲- منظور از توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی توسط جهان غرب چیست؟ جواب: بخشی از علوم طبیعی را که مورد نیاز برای خدمت رسانی به کالاهای غربی است به کشورهای در حال توسعه آموزش می دهد ولی از آموزش دانش های راهبردی خودداری می کند.

۲۳- به چه منظوری غرب به تربیت نخبگان کشورهای غیر غربی می پردازد؟ جواب: ۱- تثبیت مرجعیت علمی غرب ۲- توزیع هدفمند علوم طبیعی و انسانی

۲۴- علوم انسانی غرب زندگی آدمی را چگونه تعریف می کند و سازمان می دهد؟ جواب: بر بنیان های هستی شناختی، انسان شناختی و روش های معرفتی بعد از رنسانس زندگی آدمی را صرف نظر از ابعاد معنوی به گونه ای سکولار و دنیوی تعریف می کند و سازمان می دهد

۲۵- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی چه نقش و تاثیری داشته است؟ جواب: علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی عمیق ترین نقش را در ترویج جهانی فرهنگ غربی ایفا می کند تا فرهنگ های دینی خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند و از بنیان های معرفتی دینی و قدسی محروم شوند.

۲۶- چرا ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیر غربی عمیق ترین نقش را در ترویج جهانی فرهنگ غربی ایفا می کند؟ جواب: زیرا موجب می شوند فرهنگ های دینی خود را از نگاه فرهنگ غربی بازخوانی کنند و از بنیان های معرفتی دینی و قدسی محروم شوند.

۲۷- دلیل تلاش کشورهای غربی برای ممانعت از دستیابی ایران به تکنولوژی هسته ای چیست؟ جواب: ۱- حفظ مرجعیت علمی غرب ۲- مانع استقلال علمی و هویت مستقل ایرانی شوند.

۲۸- چرا در برابر تلاش جامعه علمی ایران برای تدوین علوم انسانی مبتنی بر نیازهای بومی و مبانی معرفتی اسلامی مقاومت می شود؟ جواب: ۱- جلوی خودباوری فرهنگی ایران و سایر کشورها گرفته شود. ۲- مانع از مقاومت فرهنگی ایران در برابر بنیان های هستی شناسانه، انسان شناسانه و معرفت شناسانه فرهنگ جهان غرب شوند.